

Spolek pro
zachování odkazu
českého odboje

Z P R A V O D A J

2. Ročník Číslo 2

2/2018

point4me.CZ
tisk online snadno a rychle

Zpravodaj Vám přinášíme díky
<http://www.point4me.com/cs>

200 116 8648 / 2010

Naši činnost můžete podpořit finančním příspěvkem poukázaným na výše uvedený sbírkový účet vedený u Fio Bank. Děkujeme za Vaši podporu.

PO ROCE OPĚT DO LÁN NA DEN S T.G.M.

Spolek pro zachování odkazu českého odboje

PAMĚTNÍ LIST

Den s T. G. M. v Lánech
3. března 2018

168. výročí od narození T. G. M.

100LET
1918 — 2018

„bez Sokola by nebylo legií, bez legií by nebylo Československa“ T.G.M., listopad 1918

Stalo se již tradicí, že počátkem března organizujeme zájezd a vypravíme z Kladna autobus do nedalekých Lán, abychom vzpomněli na prezidenta osvoboditele, prof. Dr. Tomáše Garrigue Masaryka. Stejně tak již po několik let spojujeme návštěvu Lán s akcí Den s T.G.M., kterou organizuje místní Muzeum T. G. Masaryka v Lánech.

Letošní vzpomínka připadla na sobotu 3. března 2018. Tak jako každoročně, jsme i v letošním roce nabídli dopravu nejen členům našeho Spolku, ale i ostatním kladenským organizacím a spolkům. Pro každého účastníka jsme ještě před odjezdem z Kladna připravili malé překvapení ve formě Pamětního listu u příležitosti vzpomínky na 168. výročí od narození pana prezidenta Masaryka včetně účasti na akci Den s T.G.M.

PO ROCE OPĚT DO LÁN NA DEN S T.G.M.

Autobus přistaven včas, odjezd od Hotelu Kladno z náměstí Sítná naplánován čtvrt hodiny před jedenáctou hodinou. Protože řada, zejména mladších členů volí k návštěvě Lán vlastní dopravu, využili nabídku volné kapacity členové a rodinní příslušníci spolků a organizací působících v Kladně. A tak se k nám připojili členové Československé obce legionářské – Jednoty Kladno a místní seniorské organizace. Zletošní návštěvy se omluvili členové Sokolské župy Budečské. Ti vzpomněli památku na prezidenta Masaryka až v den jeho výročí 7. března při pořádání oficiálního pietního aktu. Ze Slaného dorazil předseda Základní organizace David Makara s

rodinou a z Lidic dorazila také místopředsedkyně Spolku Klára Kalibová, vnučka lidické ženy paní Miloslavy Kalibové.

Místo prvního zastavení v Lánech bylo na místním hřbitově, kde jsme u prostého hrobu Masarykovy rodiny položili věnce. Za Spolek pro zachování odkazu českého odboje položil věnec Petr Hroník, místopředseda Spolku a předseda základní organizace Kladno a Vladimír Carvan, místopředseda základní organizace Kladno. Další věnec pak položila Mgr. Eva Armeanová, předsedkyně Československé obce legionářské – Jednoty Kladno. V krátkých projevech místopředseda Spolku a předsedkyně ČsOL Kladno připomněli prezidenta Masaryka jako jednoho ze zakladatelů samostatného Československa.

Předsedkyně ČsOL také přítomné pozvala do Kladna na chystanou výstavu věnovanou mj. také prezidentu Masarykovi. Místopředseda Spolku zmínil, že právě akcí v Lánech spojenou s prezidentem Masarykem můžeme považovat letošní jubilejní sté výročí vzniku samostatného Československa za zahájené. Pietní akt u hrobu prezidenta Masaryka přítomní zakončili zpěvem textu původní československé státní hymny.

Po přemístění do místního muzea, využili účastníci vzpomínkové akce návštěvu expozice, která je vždy v rámci pořádaného Dne s TGM oživená přítomností členů Klubu vojenské historie Doksy a ostatními dobrovolníky v dobovém oblečení. Zřejmě největším tr-

PO ROCE OPĚT DO LÁN NA DEN S T.G.M.

hákem oživené expozice pak je dvojník prezidenta Masaryka, s kterým se každý rád vyfotografoval. Velkým lákadlem je v muzeu možnost ochutnávky oblíbených jídel prezidenta Masaryka.

Na odpolední 13. hodinu se všichni dostavili k jezdecké soše prezidenta Masaryka, která je umístěná před muzeem. Zde byl vykonán pietní akt, kdy za doprovodu oblíbené písně Ach synku, synkuv podání lánského sboru Chorus Laneum jsme za Spolek pro zachování odkazu českého odboje položili věnec společně s předsedkyní ČsOL Kladno. Věnec dále položili zástupci Masarykovy společnosti, zástupci Klubu českých turistů a samozřejmě zástupci pořadatelské organizace, Mu-

zea T. G. Masaryka v Lánech v čele s paní ředitelkou Mgr. Magdalenou Elznicovou Mikeskovou.

Právě paní ředitelce muzea předali zástupci Spolku pro

zachování odkazu českého odboje po pietním aktu Pamětní plaketu u příležitosti letošního jubilejního stého výročí od vzniku samostatného Československa jako poděkování za udržování trvalého odkazu prezidenta prof. dr. Tomáše Garrigue Masaryka. Za dlouhodobou spoluprací, aktivní a především nezištnou pomoc byl Pamětní plaketou oceněn také místopředseda základní organizace Kladno, Vladimír Carvan – gratulujeme!

Text: P. Hroník, foto: S. Pítr

Pamětní plaketa Spolku pro zachování odkazu českého odboje vyrobená pro udílení v roce 2018 u příležitosti stého výročí od vzniku samostatného Československa.

Součástí udělené plakety je pamětní list se jménem oceněného.

VZPOMÍNKA NA TRANSPORTY

V sobotu 24. února 2018 jsme uspořádali malou (nikoliv svým významem) pietní vzpomínku na dva velké transporty obyvatel židovského původu z Kladna a okolních židovských obcí z okolí. Dne 22. února 1942 a dne 26. února 1942 byly z Kladna vypraveny transporty Y a Z v celkovém počtu 1623 mužů, žen a dětí. Sešli jsme se na rohu ulice Ctiborova a V. Nejedlého, kde od roku 2004 je umístěna pamětní deska připomínající tuto událost. A právě zde položili květiny předseda kladenské základní organizace Spolku pro zachování odkazu českého odboje Petr Hroník společně s

předsedkyní Spolku Mgr. Gabrielou Havlůjovou a paní dr. Irenou Veverkovou za Sta-

tutární město Kladno. Předseda kladenské organizace pozdravil přítomné účastníky pietní vzpomínky jménem

Spolku a poděkoval jim za účast i přes velmi mrazivé dopoledne. Poté požádal paní dr.

Irenu Veverkovou, aby přítomným přiblížila osudné únorové dny roku 1942. Následně byli přítomní pozváni 4. března 2018 do Husova sboru Církve československé husitské v Kladně, která se každoročně připojuje k celonárodní akci Pamatuj! Tato akce se uskutečňuje u příležitosti vzpomínky na hromadnou vraždu téměř čtyř tisíc českých Židů v koncentračním táboře Auschwitz – Birkenau v noci z 8. na 9. března 1944.

PRVNÍ LETOŠNÍ PRACOVNÍ BRIGÁDA

PŘED...

Neděle, mrazivé ráno 25. února, jedenáct stupňů pod nulou a k tomu ještě 70 let od bolševického puče. Lepší den pro první pracovní brigádu jsem si opravdu nemohl vybrat. Navíc letošní první brigáda Spolku pro zachování odkazu českého odboje ani nesouvisí s válečnými hroby. Přesto se několik dobrovolníků domluvilo

a zavítalo do Hostouně u Prahy na Starý židovský hřbitov. Předcházející den jsme si na Kladně připomínali židovské transporty

Y a Z, vypravené v únoru 1942 do Terezína a následně do dalších KT. A protože jsme nechtěli zůstat jen u připomenutí židovských obětí holocaustu pouhým

položením květin a zapálením svíčky, vypravili jsme se do nedaleké Hostouně, abychom od-

klidili spadané větve a odstranili náletové dřeviny po celém hřbitově. Děkuji všem dobrovolníkům, které neodradilo mrazivé počasí a

zúčastnili se pracovní brigády. Jmenovitě patří poděkování Kamile Novotné, Pavlu Novotnému, Monice Šnajdové, Vladimíru Carvanovi,

Josefu Plátkovi, Mirku Malému a Kateřina Šmejkalové s přítelem Tomášem. Ještě jednou velké díky za pomoc!

PO...

PRACHATICE - 1938 - UNHOŠŤ

*Foto: Radnice v Prachaticích (ilustrační foto)
Uveřejněno s laskavým svolením Státního okresního archivu Prachatice*

Občankou města Unhoště jsem se stala 22. října 1938. Co tomu předcházelo? Psal se rok 1936, bydleli jsme v Kouřimi. Byly to tři stejné domy, před nimi fotbalové hřiště, mlýn „Hrázka“, vpravo koupaliště, po levé straně Horův rybník. Domům se říkalo „Nouzáky“ nevím proč. Otec, státní zaměstnanec, dostal příkaz od 1. srpna 1936 nastoupit na berní úřad v Prachaticích. Důvody: je třeba obsadit pohraničí početnými rodinami.

Aby se zvýšil počet Čechů. Naše šestičlenná rodina se stěhuje na samém začátku prázdnin na nákladním autě spolu se svými svršky do města Prachatic. Že budeme za dva roky z něho vyhnáni, nás ani nenapadlo. Bylo mi 11 let když začaly moje problémy z chůzí, chodívala jsem s holí. Ležela jsem několikrát v nemocnici.

Bydleli jsme v domě proti gymnáziu, kde bylo 42 nájemníků převážně Němců. Česká škola nově postavená byla na druhém konci Prachatic. Nemohu ří-

ci, že by docházelo k nějakým konfliktům. Někdy mezi dětmi, když se potkaly tak došlo k hádkám, ale nikdy nic tak hrozného, proto jsem znala z němčiny hlavně nadávky. Blízko našeho bydliště byla sokolovna kam jsme chodily cvičit v zimě bruslit. Proti vchodu byl obchod kde se neprodávalo, schůzovali tam henleinovci. Tak jsme bouchali na staženou roletu a utekli. Nikdo nás nehonil. Zažila jsem zde celkem dvoje vánoce. Na jedné půlce náměs-

PRACHATICE - 1938 - UNHOŠŤ

tí měli stromek Němci na druhé Češi, bylo to v klidu. Každý zpíval svoje vánoční písně.

Až přišlo jaro v roce 1938, Němci začínali vystrkovat růžky. V domě, kde jsme bydleli v přízemí pod úrovní dvora, bydlela žena Češka, živila se praním prádla, nevím zda byla vdova nebo svobodná matka. Její syn, v té době také Čech, najednou jezdí někam do Rakouska. Začíná se oblékat jako Němec, brzy ráno na dvoře jódluje. Nic jiného nedělal, jen nás brzy ráno budil tímto zpěvem. Od těch dob nemohu tento zpěv - nezpěv ani slyšet.

I my malí začínáme vnímat, že se něco děje. Ve škole se skoro neučí, přišel den 23. září 1938, kdy byla vyhlášena mobilizace československé armády. Milion vojáků nastoupilo na obranu vlasti, město se zaplňuje vojáky, kasárna jsou plná. Vojáci s koňmi jsou ubytování po stodolách. V uličce u sokolovny byla veliká stodola, tam chodí můj bratr Sláva se sestrou Mirkou navštěvovat ubytované vojáky i s koňmi. Nosovali jim vdolky, buchty, někdy i bramborovou polévku. Městem projíždí mnoho vojska, jedou

k hranicím. Netrvá to dlouho a vracejí se do vnitrozemí.

Přichází 10. říjen 1938, otec jako exekutor jel na nějakou samotu vymáhat daně. Jezdil brzy ráno, vrátil se kolem poledního. To už z úřadu byli několikrát se ptát, zda je doma! Měli obavy, zda se mu něco nestalo. (Co jsme nikdy nepochopila, otec přišel a nejprve si lehl mezi rance a usnul). Když jsem se ptala maminky, řekla: za první války stříleli a on také spal, byl tak zajat. To už jsme měli výzvu, že na nádraží jsou přistaveny vagony a kdo může, ať si přiveze veškerý majetek, má zde půl vagonu k dispozici a poslední vlak odjíždí v 1/2 9 večer z Prachatic. Moji sourozenci jdou hledat někoho, kdo by nás pomohl odstěhovat. Přivedli vojáka, kulhal, ale neváhal nám pomáhat. Bydleli jsme v prvním patře, museli jsme projít kolem čtyř bytů a dolů po schodech. Sťahovali jsme i my děti, co kdo unesl, tak se nám podařilo skoro vše naložit. Otec byl již pravděpodobně na nádraží, kde nakládal nábytek do vagonu. Když my s maminkou, ranci, já kulhající s holí a klecí z čížkem se vydali na poslední cestu z Prachatic na nádraží a čekali až vlak dostane pokyn

k odjezdu.

Vlak s námi vyjel neznámo kam. První zastávka byla Čičenice. Pamatuji se, jako děti jsme běhali v noci po Čičenicích, bydleli v čekárně na nádraží. Podlaha ošklivě páchla po vyjetém oleji, kterým byla napuštěna. Moje máti, vždy pečlivá, vařila na vysokých kamnech v nevalném prostředí bílé kafe, abychom neměli hlad. Co k tomu? Suchý chléb! Najednou příkaz k odjezdu, po šesté hodině ranní vystupujeme na nádraží v Protivíně. Bylo chladno, nehostino, poprchávalo, cesta z nádraží k zámku se mi zdála nekonečná. Konečně jsme stanuli před vraty. Přednosta úřadu v Prachaticích pan Vondra se o nás vzorně staral. Bylo dlouhé vyjednávání, až se vrátný odhodlal nám otevřít a pustit nás do zámecky zařízených pokojů. Správci se to moc nelíbilo. Nic se nestalo, žádný požár, chodily jsme do školy, nábytek byl po stodolách. Bylo nás asi šest rodin, Puhoňovi tři děti. Bačovi pět dětí, Malých čtyři děti. Ještě asi tři rodiny z berního úřadu, ale ty jsem neznala. Kdo nestihl odstěhovat nábytek, nikdy jej již nedohonil. Zprávy z Prachatic nebyly hezké, pro-

PRACHATICE - 1938 - UNHOŠŤ

slýchalo se, že Češi byli zmláceni. Mnoho rodin za naší přítomnosti se stěhovalo do okolí, které nepatřilo do záběru. Na žebříňáku nábytek, vedle uvázaný dobytek pokulhávající vedle povozů. (To je ten obrázek co televize vydává za Němce, pozn. aut.). V televizi publicista říkal, že to nebylo nic podobného, má pravdu v tom, že tohle bylo za míru, který tak halasně pro Evropu zachránil, ne po prohrané válce. Je vidět, že to neprožil. Rodiče čekali jaký osud nás stihne dále, mohli jste si vybrat, ale kdo přišel dříve dostal se tam kam chtěl. Rodiče chtěli k Roudnici n/L, blízko svého rodiště. Nejbližší město byla až Unhošť, a tak opět na nákladním voze, celá rodina jsme se přistěhovali 22. října 1938 do Unhoště A tak zde žiji již 80 let! Bída o byty, do Unhoště přibylo 1.000 občanů. Moc nás nevíkali. Nejdříve jsme bydleli u Lhotů na kraji města pohledem ke Kyšicím. Okamžitě jsem jela do nemocnice do Kladna, noha mne bolela stále více. V té době byl v nemocnici primářem MUDr. Niedrdle. Strávila jsem tam měsíc, léčení nic moc, každý den jen solux

(solux-terapie pomocí infrasořtla). Tablety, které mi předepsal lékař v Prachaticích. Bylo na mne ošetřování malých dětí po operacích kýly. Jeptiška přišla po večeri, otevřela dveře a mezi místnostmi poklekla, pomodlila se a tím péče o malé pacienty končila. Co mi zbylo? V mých 13 letech malé dvouleté děti utěšovat. Důvod, proč jsem tam byla tak dlouho. Léčebný fond u které byla celá rodina, platil za mne na den 28,-Kč. Pan primář žádal otce aby mne tam nechal alespoň měsíc, aby mohl léčit další nemocné, kteří snad nebyli tenkrát pojištěni. Velké trable z nohou trvaly skoro do 20 let a dále už jen někdy. Z nemocnice domů mne brala paní Neibertová, která přijela pro svoji dceru a tak jsem jela s nimi, musela mne odvézt až domů, nevěděla jsem, kde bydlím. Máti se dozvěděla, že dr. Hájek posílá pacienty na Vinohrady do Prahy. Byl tam vyhlášený ortoped dr. Zahradníček. Vyšetřil mne a usoudil, že jsem prodělala obrnu. K léčbě patřilo nosit šněrovací boty. Měla jsem předepsané boty ortopedické. Na ty jsme neměli, tak skoro do 18 let jsem nosila obyčejné šněrovací. Nejhezčí mládí to nebylo. Ještě před vánočními, děti které přišly z pohraničí, byly posí-

lány do ozdravoven. Prý to platila Anglie. Já byla v Krnsku, moji sourozenci v Brandýse n/L. Vrátily jsme se 1. března 1939. Za pár dní přišel 15. březen 1939. Pohled z prvního patra domu pana Lhoty, který byl na konci Unhoště směrem ke Kyšicím nabízel neuvěřitelné tragické divadlo. Němci táhli na Prahu. Byla tenkrát sibérie, vojáci zmrzlí na otevřených autech a motorkách museli objíždět Unhošť. Byli několika metrové závěje, ten den se v Unhošti nestavěli. Nalezli do naší republiky. Nastalo období, které národ málem zahubilo. Lidice a Ležáky smetli z povrchu zemskeho. Nároží byla polepena červenými plakáty se jmény popravených. V Unhošti byla velká bída o byty, a tak v akci péče o mládež bylo postaveno sedm dvojdomků směrem k Pletenému Újezdu. Tam jsme se ještě před vánočními v roce 1939 stěhovali. V syrové stavbě byly jen dvoje dveře, zatím jednoduchá okna. V té zimě nastaly velké mrazy. Večer se přetahovaly postele do kuchyně, abychom nezmrzli. Ani jsme nestonali, otužilo nás vše, co jsme dosud prožili.

Text: N. Stejskalová

NA „STAROMÁKU“ SE VZPOMÍNALO

Dne 24. 2. 2018, den před smutným výročím bolševického převratu, se uskutečnila na pražském Staroměstském náměstí akce

"Uctění památky obětí komunistického režimu"

kterou zorganizovala občanská iniciativa Bez komunistů.cz. Průběhem celé vzpomínky provázal pan Petr Marek. Při zahájení vystoupila mj. i Miroslava Němcová. Jednou z hlavních myšlenek této vzpomínky bylo varování před návratem nesvobody a omezováním osobní svobody.

PAMATUJ! 2018

Dne 8. března 1944 bylo v plynových komorách koncentračního tábora Osvětim-Birkenau zavražděno během jedné noci 3792 mužů, žen a dětí. Jako vzpomínka a vyjádření úcty zazní v Husově sboru CČSH v Kladně písně, které měli na rtech lidé jdoucí tehdy vstříc smrti. K tématu krátce promluví PaedDr. Irena Veverková. Následovat bude pásmo Židovské svátky slovem i písněmi, zpívat bude domovský pěvecký sbor CČSH.

V době mého působení v Českém svazu bojovníků za svobodu základní organizace Kladno jsem v roce 2012 zavítal do Husova sboru Církve československé husitské, abych se zúčastnil akce Pamatuj!, ke které se tehdy kladenský sbor připojil. Tato celonárodní akce je vzpomínkou na hromadnou vraždu

tzv. Terezínského rodinného tábora, která se odehrála 8. března 1944 v Osvětimi. V roce 2012 si Husův sbor připomínal ještě jedno výročí, totiž 70 let od únorových transportů Židů z Kladna. Tehdy (v roce 2012) bylo přečteno v budově bývalé synagogy všech 1623 jmen z transportů Y a Z. Od té doby jsem

pravidelným účastníkem této akce a jsem moc rád, že rok od roku se účastníci rozrůstají. V roce 2012 se účast veřejnosti dala spočítat na prstech jedné ruky. V letošním roce jsme byli svědky téměř zaplněné synagogy a je to dobře...

Text a foto: P. Hroník

JAK KRÁSNÁ JE NAŠE VLAST ČESKÁ

Jaroslav Bárta

* 14.7.1927 † 23.4.2016

Není to tak dávno (pro dnešní mládež jsou to „dřevní“ doby), co jsme čerpali znalosti převážně ze všemožných knížek. A ty nebyly nikdy levné. Do historie nás zaváděl třeba Václav Beneš Třebízský (ano, jedná se o tu nedalekou Třebíz), ale hlavně Jirásek. My jsme měli doma snad všechny jeho prózy. Avšak čas běžel, bylo několikrát stěhování a některé knížky prostě zmizely. Ze čtyř dílů známého díla „U nás“ jsou dnes první, druhý a pak až čtvrtý díl. Ale za války bylo dílo ještě kompletní. A právě za války jsme tak rádi četli literaturu vyprávějící o minulosti českého národa. Můj tatí-

nek pracoval na železnici a tak jsme převážně cestovali vlakem. Vzpomínám si na jednu dovolenou, kdy jsme šli po jižní hranici Protektorátu a tatínek mi ukazoval Vimperk a šumavská pohoří s připomínkou, že i to bylo naše Československo. Jiný rok jsme dojeli do České Skalice, byli v muzeu Boženy Němcové, prošli Ratibořicemi, Babiččiným údolím a došli do Hronova s Jiráskovým muzeem. Víte, jak jsem se již těšil domů, že si přečtu některý z románů, jehož děj se váže k tomu právě prošlému kraji? Válka pak skončila. Skončila pro nás vítězně, hranice Protektorátu zmizely a my se opět volně pohybovali po celé Československé republice. Po několika, ale opravdu hodně letech, to už jsem byl motorizovaný, jsem do té krásné končiny zajel opět. Chtěl jsem vidět místa, kde Čeští bratři odolávali tak dlouho a tak velkému tlaku vrchnosti, která jim chtěla vzít náboženství jejich předků a je poněmčít. Machov, Machovská Lhota, nebo Vysoká Srbská, jsou jména obcí, jejichž obyvatelé po generace odolávali tlaku vrchnosti, aby opustili náboženství jejich předků. A já jsem tam přijížděl jednoho nedělního a podzimního, chladného rána. Pomalu projíždím Machovem. Chtěl bych se někoho zeptat. Proti mně jde mladík ve věku pod 18 let, a věkem odpovídající dívka. Ptám se na evangelickou faru v Machově. Odpovědí jsou překvapené oči a slova: „Tady u nás? Zde? Kdepak, tady nic takového není.“ Děkuji, popojíždím pomalu dál. Nikde nikdo. Sjíždím obcí. Najdu někoho? Ujel jsem několik set metrů. Proti mně někdo jde. Nepochybuji o něm. Má dlouhou, velkou koženou zástěru, na hlavě staženou placatou čepici a na očích kulaťoučké kovové brýle. Švec. Zastavuji a ptám se. „Ale to víte, že jo. Na každém domě, kde byli evangelíci, je přes komin jakýsi kamenný kříž s klesajícími ohnutými rameny. A evangelická fara má uprostřed kříže ještě kalich. Pojďte za mnou, já tam zrovna jdu.“ Nabí-

JAK KRÁSNÁ JE NAŠE VLAST ČESKÁ

zím mu svezení „nestojí to za řeč, je to tady hned za rohem“. A jsme před velkým stavením z objemných klád. Na komíně je onen symbolický kříž. Jenom z kalicha zbyla pouze základna a několik centimetrů nožky. Zbytek již dříve podlehl věkům a počasí. Vstupujeme a můj vůdce mne představuje majiteli. Byl to ředitel jedné z okolních textilek v důchodu. Vítá mne a přes rameno říká: „Maminko, udělej nám kávu.“ Omlouvám se, ale marně. Káva je na stole. Za chvíli nejenom káva. „Víte“, začíná vyprávění pan ředitel, „než jsem šel do důchodu, koupili jsme tuhle chalupu. Postupně jsme vyklízeli její vnitřek, myli, utírali a vše přizpůsobovali dnešní zvýšené hygienické náročnosti. Až jednou na půdě jsme zahlédli pod trámem hluboko zastrčený a silně zaprášený balík v kdysi

bílém plátně. Vytáhli jsme jej, zhruba zbavili té největší vrstvy prachu a rozbalili. Byly tam knihy. Před námi (a v té chvíli přede mnou) ležela Bible kralická, Kancionál, Proroctví slepého mládence a (teď prosba na vás, dnešní čtenáře, abyste mi prominuli, léta i věk zanechávají stopy a já si na ten čtvrtý název nemohu a nemohu vzpomenout)“. Já jsem jejich tehdejší rozpoložení plně chápal, já jsem je prožíval v té chvíli také. Vždyť přede mnou ležely knihy spojené nejen s dějinami našeho národa, ale i s bojem tohoto lidu proti útlaku. Přemýšlel jsem, zda si je mohu vzít do ruky. Pan ředitel se na mne díval a pak to sám dovolil. Bibli kralickou i Kancionál jsem si s úctou prohlížel, ale Proroctví jsem cítil nejvíce. A hlavou mi běžely úvahy. Co kdybych nabídl velkou zálohu a na podnikovém xero-

xu knihu okopíroval. No jo, ale xerox je zrovna rozbitý a v opravě. K zápůjčce a kopírování nedošlo, dodnes toho lituji. V Proroctví je vyličený konec světa. A dnes opět mi běží mráz po zádech, jak věrně to odpovídá explozi a následné zkáze po výbuchu atomové bomby. U pana ředitele jsem zůstal ještě něco přes hodinu a pak se rozloučil a pomalu odjížděl. Podzimní slunce svítlo a já znovu zjišťoval, jak krásná je naše vlast, jak krásný je život v ní. A stále stojí zato pro ni něco udělat.

Text: J. Bárta, foto archiv P. Hroník a foto Bible Kralické - internet www.tv7.cz

Zanedlouho si budeme připomínat již druhé smutné výročí od skonu pana Jaroslava Bárty, kterého jsme měli tak rádi. Vzpomněli jsme na něj jeho osobní vzpomínkou. Jaroslave, vzpomínáme a nezapomeneme!

* 7.12.1928 - ZDENĚK MAHLER - †17.3.2018

Ilustrační foto: Památník Lidice

V pátek 23. března 2018 jsme se naposledy rozloučili v motolském krematoriu s významnou osobností, scénáristou a spisovatelem dr. Zdeňkem Mahlerem. Svě vzdělání získal nejprve na Učitelství v Praze a následně na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, obor čeština – angličtina. Po celý život se však dále zdokonaloval a vzdělával v různých oblastech naší historie, umění a hudby. Působil jako šéfredaktor vzdělávání redakce Československého rozhlasu, přednášel na katedře společenských věd Akademie múzických umění a v letech 1955 – 60 byl tiskovým tajemníkem ministra školství. Působil jako dramaturg Laterny magiky, připravoval československou účast na výstavě Expo 58 v Bruselu. Po

roce 1960 se začal věnovat psaní knih, divadelních, rozhlasových a televizních her a filmových scénářů. Je autorem či spoluautorem scénářů jako je „Svatba jako řemen“ (1967), „Nebeští jezdci“ (1968) a řady dalších. Jako odborný poradce se Zdeněk Mahler podílel na přípravě slavného filmu Miloše Formana „Amadeus“ (1984) a „Goyovy přízraky“ (2007). Ohromný ohlas vzbudil také jako autor a moderátor populárně vzdělávacích pořadů a esejů – „Mí Pražané mi rozumějí“ (1991), „To nejlepší z klasiky“ (1996-97), „Ano, Masaryk“ (1997), „Dvořák v Americe“ (1998) a další. Pro nás byl blízký v posledních letech zejména svou účastí v Lidicích, kde jsme měli možnost poznat tohoto charismatického muže a vlastence v rámci pořadů „Křeslo pro hosta“ a také díky jeho scénáři (jeho

přepřacovaná původní novela *Nokturno*) zhlédnout film Lidice.

Pan doktor Mahler byl rovněž ale náš rodinný přítel, byl to on, kdo mi před 17 lety dal telefonní číslo na paní Miloslavu Kalibovou a odpověděl na můj tenkrát až bláhový dotaz: „O čem myslíte, že bych měla napsat historickou seminární práci

na gymnasiu, zajímavá mě druhá světová válka, ale Lidice už jsou zpracované.“ Jeho odpověď mě tenkrát jako patnáctiletou zarazila – začal se srdečně smát a odpověděl: „Dám Ti číslo na paní Kalibovou, lidickou ženu, sejdí se s ní, vyslechni jí a uvidíš. Lidice nejsou ani zdaleka zpracované a může to být téma na celý život.“ Byl to moudrý muž a těžko dosažitelný vzor.

Jménem Spolku pro zachování odkazu českého odboje věnec na pohřeb položila a naposledy se rozloučila symbolicky paní dr. Helena Kadlecová (dcera paní M. Kalibové) a Gabriela Havlůjová.

*Text: G. Havlůjová
Foto: internet Památník Lidice*

SIBIŘ - CESTA ZA GENERÁLEM

Opět jsem se rozhodla v rámci své soukromé cesty navštívit jihosibiřský Tajšet a společně s panem prof. Selezněvem navštívit bývalý hřbitov u gulagu jménem Ozerlag, kde je pohřben gen. Sergej Vojcechovský - hrdina 1. světové války, velitel československých legi-
o n á ř ů , j e d e n z nejvýznamnějších představitelů bělogvardějců, pozdější zemský vojenský velitel v Praze, ale i otec, přítel a významná osobnost našich dějin.

Před dvěma lety se naše organizace finančně podílela na výrobě pamětní desky pro generála Vojcechovského, kterou jsem odvezla společně s Radimem Chrástem (ČsOL) do míst, kde zemřel. Deska tenkrát nemohla být instalována, protože ještě trvala sibiřská zima – duben 2016. Díky místnímu kameníkovi a panu učiteli deska byla instalována na 300kg kámen nedaleko obce Š e v č e n k o v následujících letních

měsících. V letošním roce jsem přijela ještě o měsíc dříve uctít památku významného důstojníka a také poprvé se podívat na pomník. Cesta to byla opět velice dobrodružná. Vyšla jsem se na Sibiř tentokrát úplně sama, část

cesty vlakem a skutečně v opravdové sibiřské zimě. Sněhu bylo místy po pás, s panem Selezněvem a jeho bývalou studentkou Nataly jsme doslova plavali ve sněhu až k pomníku. Fotografie z míst, kde jsou stovky po-

hřbených, jsou působivé, avšak stát uprostřed lesa v minusových teplotách bylo nezapomenutelné. Nemůžeme se přiblížit pocitům bývalých vězňů, ale mohla jsem si uvědomit, jak těžké podmínky měli. Jak silný byl gen. Vojce-

SIBIŘ - CESTA ZA GENERÁLEM

chovský, který již v důchodovém věku přežil v místních podmínkách šest let. V roce 2020 budeme pořádat zájezd na Sibiř, podíváme se na místa, která jsou spjatá s československými legionáři, pokloníme se památce generála S. Vojtechovského, ale také se pokusíme přejít zmrzlý Bajkal. V případě Vašeho zájmu nás kontaktujte, v příštím roce proběhne informační schůzka a závazné potvrzení účasti.

Text a foto: G. Havlůjová

VZPOMÍNKA NA VÁCLAVA MORÁVKA

Tak jako každoročně i v letošním roce jsme se zúčastnili pietního aktu v pražských Dejvicích u příležitosti připomenutí hrdinné smrti jednoho z legendárních Tří králů, štábního kapitána Václava Morávka.

Před 76 lety, přesně 21. března 1942 padl při přestřelce s příslušníky gestapa.

Stejně tak každoročně se pietního aktu účastní vybraní příslušníci aktivních záloh AČR, kteří jsou vždy krátce před zahájením pietního aktu vyznamenáni Náčelníkem generálního štábu AČR. Právě špkt.

Václav Morávek se stal patronem aktivních záloh a jeho vyobrazení je také součástí českých odznaků špkt. Václava Morávka, které jsou udělovány zejména příslušníkům záloh. Mezi vzácnými hosty byli

místopředsedkyně Senátu paní Miluše Horská, ministryně obrany Karla Šlechtová, náměstkyně primátorky hl. m. Prahy prof. Eva Kislingerová a samozřejmě také starosta MČ Prahy 6, Ondřej Kolář.

VZPOMÍNKOVÝ POCHOD

Mezi účastníky vzpomínkového pochodu byla také členka kladenské organizace Marie Kabešová (na snímku vpravo)

BENEFIT PRO ČLENY SPOLKU

Končí vám smlouva u vašeho mobilního operátora? Nejste spokojeni s poskytovanými službami? Chcete změnu?

Vážení a milí, rádi bychom Vás informovali o vyjednaném benefitu se společností T-Mobile, a.s. Uzavřeli jsme rámcovou smlouvu na jejíž základě poskytne společnost T-Mobile, a.s. pro naše členy Spolku zvýhodněné tarify na volání včetně datových služeb.

Vybírat můžete celkem ze tří tarifů.

Tarif 1 - obsahuje neomezené volání do všech sítí včetně zasílání sms zdarma.

Tarif 2 – obsahuje neomezené volání do všech sítí včetně zasílání sms zdarma. Dále pak data o velikosti 1,5 GB.

Tarif 3 - obsahuje neomezené volání do všech sítí včetně zasílání sms zdarma. Dále pak data o velikosti 5 GB.

V případě zájmu o některý z uvedených tarifů se na mě můžete obrátit tel. 720 237 044 nebo na emailové adrese hronik@spolekodboje.cz

Rádi bychom touto cestou poděkovali T-Mobile a.s., za uzavření rámcové smlouvy se Spolkem pro zachování odkazu českého odboje.

-red-

V Z P O M Í N K O V Ý P O C H O D

Letošní vzpomínkový pochod, stejně jako loňský ze Sobotky do Mnichova Hradiště, byl spojen s pochodem smrti válečných zajatců. V počtu 60-70.000 byli hnáni za kruté zimy v lednu-březnu 1945 z Horního Slezska přes území protektorátu dále na západ do Bavorska. Zde byli v oblasti kolem Mnichova osvobozeni v prvních květnových dnech po cca 1 300 km pochodu.

V Mladé Boleslavi jsme náš vzpomínkový pochod jsme zahájili na Novém hřbitově u hrobu Mileny Hážové, který nebyl dříve znám a připomínán. Připomněli jsme si smrt

třináctileté školačky Milenky Hážové. Zastřelila ji 8.3.1945 německá stráž SS při průchodu pochodu smrti válečných zajatců. Její hrob se nám podařilo vyhledat díky informacím paní Marty Králové, roz. Hážové, její vzdálené příbuzné. Další chlapec, Jiří Vojtíšek, byl podle vzpomínek pana Josefa Haislera, žijícího pamětníka pochodů smrti Mladou Boleslaví, postřelen a zranění přežil.

Od Nového hřbitova jsme prošli kolem školy Na celně, kde Milena Hážová chodila do školy. Prošli jsme Štěpánkou,

kudy kolony zajatců procházely. Kolem pomníku Mileny Hážové na Hejtmánce – kde byla zastřelena - jsme pokračovaly v mrazu a větru další krušnou trasu pochodu smrti. Přes Čejetičky, Krnsko, Jizerní Vtelno, do Chotětova k hrobu rudoarmějce, oběti pochodu smrti. Další oběti jsou připomínány například v Sušně a Jizerním Vtelně. Březnového pochodu se zúčastnila také členka Spolku pro zachování odkazu českého odboje, 82-letá Maruška Kabešová z Kladna (foto str. 16).

Text a foto: M. Městecká

LOŠANY - PRACOVNÍ BRIGÁDA

Mnozí z vás se již několikrát dotazovali, kdy se uskuteční pracovní brigáda v Lošanech, na rodném statku jednoho ze „Tří králů“ generála Josefa Mašína. V této chvíli máme pevně stanovený termín. Pracovní brigáda se uskuteční o víkendu 28.4. – 29.4. (vzhledem k dosažitému počtu zájemců se uskuteční brigáda pravděpodobně jen v sobotu 28.4.). Pro dobrovolníky

bude z Kladna vypraven autobus, který pojedje přes Prahu, aby mohl nabrat i další zájemce. Doprava bude samozřejmě zdarma. K vlastní brigádě bych zmínil, že se bude jednat o částečné vyklizení „bordelu“ v objektu statku do připravené velkoobjemové bikramové vany, v případě drobného odpadu pak umístění do plastových pytlů, které budou k dispozici.

Budeme rádi, pokud se společně s námi rozhodnete podniknout tuto „výpravu“. Rozhodně nejde o to se strhat, ale dokázat, že když se domluví parta dobrovolníků, tak to prostě jde! A třeba po nás přijdou další a další dobrovolníci...

Zájemci se mohou přihlásit na emailu:

losany@spolekodboje.cz

Foto: www.cestyapamatky.cz/kolinsko/losany/masinuv-statek

PODĚKOVÁNÍ ZA PODPORU

Děkujeme za finanční i materiální podporu, kterou nám dlouhodobě poskytují subjekty, zejména soukromé společnosti. Velké poděkování patří Středočeskému kraji a městům Kladno a Slaný za jejich podporu. V neposlední řadě patří velké poděkování společnosti T-Mobile, která se v nedávné době stala významným podporovatelem našeho Spolku.

Středočeský kraj

Náměty a příspěvky do zpravodaje lze zasílat e-mailem info@spolekodboje.cz

Korespondenční adresa:
Nám. Starosty Pavla 44
272 01 Kladno

Telefon: 720237044
E-mail: hronik@spolekodboje.cz
Zpravodaj pro vás připravil a
graficky upravil Petr Hroník

Spolek pro zachování odkazu českého odboje

Účelem spolku je udržování památky a paměti na hrdinství přeživších, obětí a bojovníků českého odboje, jakož i dalších osob aktivně vystupujících proti všem formám totalit a diktatur. Zachování odkazu boje za samostatnost a svobodu České republiky ve smyslu demokratických a humanitních zásad zakladatelů našeho státu.

GRATULUJEME NAŠIM JUBILANTŮM

Ján Kotvas
(50)

Jaroslava
Skleničková
(92)

npor. Jiří Pospíšil
válečný veterán
(92)

Nada Stejskalová
(93)

brig.gen.
Pavel Vranský
(97)

Naše webové prezentace

WEB <http://spolekodboje.cz>
TWITTER <https://twitter.com/spolekodboje>
INSTAGRAM <https://www.instagram.com/spolekodboje/>
FACEBOOK <https://www.facebook.com/spolekodboje/>

V daleké Sibiři, u jezera Bajkal, vzpomínala 7. března předsedkyně Spolku pro zachování odkazu českého odboje Gabriela Havlůjová nejenom na 168. výročí od narození prezidenta osvoboditele Tomáše Garrigue Masaryka, ale zejména na čs. legionáře, kteří před 100 lety zdolávali Sibiř. Ona v den výročí bojovala jen sama se sebou v rámci Ice Bajkal Marathonu, který musel být v polovině závodu zrušen a závodníci evakuováni z důvodu hurikánu. Nepříjemnou vzpomínkou na pobyt jsou omrzliny na nohou.

Nyní už však je Gábina zpět u své rodiny!